

مروری بر جریان کلاهبرداری بزرگ

«وقتی آدم/حقیق از کاری که می‌کند، شرمند می‌شود، عذرش همیشه انجام وظیفه است.»
(جرج برنارد شاو)

توفان رسواکننده

در اواسط سال جاری و در حالی که مقدمات برگزاری انتخابات نهمین دوره مجلس شورای اسلامی مهیا می‌شد، ناگهان توفانی که به احتمال زیاد منشأ سیاسی داشت، وزیدن گرفت و گوشه‌ای از معاملات پنهانی و پشت پرده با عاملیت چند بانک دولتی و غیردولتی را آشکار ساخت، رویداد زشتی که همه را ناراحت کرد: هم تخلف و سوء استفاده و خیانت در امانت و هم دزدی و کلاهبرداری و اختلاس.

ظواهر امر حاکی از آن است که شخصی به نام «مهرآفرید امیر خسروی» یا «امیر منصور آریا» یا «امیر منصور خسروی» و شرکایش از سال ۱۳۸۵ به بعد تعدادی شرکت را به ثبت می‌رسانند و این شرکت‌ها با ارتکاب تخلفات گوناگون، از جمله مبادله قراردادهای صوری بین خود، به یک سلسله معاملات غیرواقعی دست می‌زنند. سپس از شعبه بانک صادرات ایران مستقر در مجتمع فولاد خوزستان درخواست گشایش اعتبار اسنادی (LC) ریالی می‌کنند. رییس این شعبه هم که شریک گروه کلاهبرداری بوده، بدون رعایت ضوابط، یعنی بدون تأمین اعتبار و دریافت وثیقه، اعتبارات اسنادی مورد درخواست کلاهبرداران را صادر می‌کرده، بدون اینکه مراتب را در دفاتر شعبه و سیستم نرم‌افزاری بانک مرکزی ثبت کند و در نتیجه، کسی در خارج از شعبه نمی‌توانسته از صدور این اعتبارات اسنادی خبردار شود. با این روش، حدود ۱۳۰ فقره اعتبار اسنادی ریالی به ارزش کلی ۲۸۰۰ میلیارد تومان صادر شده است.

کلاهبرداران سپس با در دست داشتن اعتبارات اسنادی مزبور و قبل از سررسید آنها، نسبت به تنزیل اسناد در نزد بانک‌های دیگر اقدام می‌کردند و در نتیجه، در ازای تنزیل جمعا ۲۸۰۰ میلیارد تومان اعتبار اسنادی، معادل ۱۷۵۰ میلیارد تومان از منابع بانکی کلاهبرداری کرده‌اند و از این محل، با زدوبندها و توصیه‌ها و رابطه‌های پنهانی، سهام قابل توجهی از شرکت‌های دولتی را خریده‌اند، تعدادی از پروژه‌های اجرایی را در اختیار گرفته‌اند و یک بانک خصوصی را هم پایه‌گذاری کرده‌اند.

اینک این سوال قابل طرح است که کلاهبرداران مزبور چگونه توانسته‌اند اعتبارات اسناد جعلی صادره شده از سوی شعبه بانک صادرات را نزد بانک‌های دیگر تنزیل کنند و مبالغ

قابل توجهی را به دست آورند، آنهم در حالی که مطابق مقررات مورد عمل سیستم بانکی، باید اصالت اعتبارات اسنادی قبل از تنزیل آنها، یا از طریق استعلام از بانک صادر کننده یا از طریق سیستم نرم‌افزاری بانک مرکزی کنترل شود؟ بدیهی است که اگر مقررات مزبور اعمال می‌شد، بلافاصله بی‌اعتباری اعتبارات اسنادی مزبور آشکار می‌شد، اما چون معمولاً بانک‌ها در ثبت اطلاعات مربوط به اعتبارات اسنادی صادر شده اهمال می‌کنند، لذا در عرف غلط حرفه بانیکداری به سبک ایران، نبودن سوابق یک سند در سیستم، الزاماً به معنای جعلی بودن آن سند نیست و در این گونه موارد معمولاً شعب بانک‌ها به استعلام تلفنی از بانک صادرکننده اعتبار اسنادی اکتفا می‌کنند. به عبارت دیگر، مسوول بانک تنزیل کننده اسناد، به رییس شعبه بانک صادرات در مجتمع فولاد خوزستان تلفن می‌زده و استعلام می‌کرده و با اعتماد به تأیید تلفنی کسی که خود شریک کلاهبرداران بوده است، نسبت به تنزیل اعتبار اسنادی اقدام می‌کرده است. البته افشاگری‌های بعدی نشان دادند که دامنه آلودگی و فساد بسیار گسترده‌تر بوده و مسوولان بانک‌های تنزیل کننده اعتبارات اسنادی مزبور هم در جریان غیرواقعی بودن آنها قرار داشته‌اند و خودشان هم جزیی از این شبکه فساد و کلاهبرداری بوده‌اند.

اما به قول یکی از گزارشگران این واقعه، «قسمت هالیوودی» داستان، نحوه لو رفتن آن است که ریشه در طمع‌ورزی رییس شعبه صادرکننده اعتبارات اسنادی دارد. این بخش از ماجرای رسوایی کلاهبرداری بزرگ از سیستم بانکی بدین ترتیب است که معمولاً عملکرد رؤسای شعب بانک‌ها بر اساس میزان نقدینگی جذب شده توسط شعب ارزیابی می‌شود و بر همین اساس، پاداش‌های سالانه به آنان تعلق می‌گیرد. رییس طماع شعبه بانک صادرات هم در حالیکه رشوه‌های میلیاردی می‌گرفته، اما باز هم نتوانسته از پاداش چند میلیونی عملکرد چشم‌پوشی کند و در نتیجه، برای بالا نشان دادن حجم عملکرد شعبه، ارقام کارمزد متعلقه به اعتبارات اسنادی جعلی را در دفاتر شعبه ثبت می‌کرده است. بدین ترتیب، در دفاتر شعبه بانک صادرات ارقام کارمزد برای اعتبارات اسنادی ثبت می‌شده، درحالی که خود اعتبارات اسنادی ثبت نشده بودند! وجود همین مغایرت در دفاتر شعبه، نقطه آغاز بر ملا شدن یک سلسله معاملات پنهانی و کلاهبرداری‌های بی‌نظیر در

بدون تردید، بازنده اصلی سیستم بانکی است، چون هم منابعش را غارت کرده‌اند و هم آبرویش را برده‌اند.

تاریخ کشور بوده است.

امواج بعدی آن توفان رسوا کننده نشان دادند که قضیه فقط در همین حد خلاصه نمی‌شده، بلکه اغلب سهام دولتی خریداری شده توسط امیر خسروی و همدستانش، از طریق مذاکره یا رد دیون بوده و نه از طریق مزایده یا عرضه در بورس، آن هم عمدتاً با سفارش مسوولان بالایی دولتی. به علاوه، همین شخص و شرکایش با حمایت و توصیه برخی از مقامات بلند پایه دولتی، مجوز تأسیس بانک آریا را می‌گیرند و بانک ملت هم با فشار همان مقامات، نسبت به پذیره نویسی سهام این بانک جدیدالتأسیس اقدام می‌کند و تخلفات حمایت شده و برنامه‌ریزی شده دیگر...

واکنش و اخطار دیده بانان

در این مرحله، دیده بانان جامعه در عرصه مطبوعات و مجلس شورای اسلامی که هر دو از ارکان دموکراسی بشمار می‌روند، دست به کار می‌شوند و به افشاجاری می‌پردازند. یکی از پیشگامان عرصه مطبوعات، روزنامه کیهان است که نسبت به سوء استفاده‌های مالی کلان و نجومی در پوشش تأسیس بانک‌های خصوصی هشدار می‌دهد و به صراحت می‌گوید: چندی است که بازی جدید «بانک بازی» از سوی یک جریان نفوذی، آنهم در مقابل چشمان سه قوه، به راه افتاده است. در این بازی، حلقه‌های پیدا و پنهان این گروه انحرافی در مرکزیت سیستم پولی و مالی کشور با اعطای مجوزهای طلایی برای افراد وابسته به خود... در جهت منافع شخصی و گروهی خود حرکت می‌کنند.

این روزنامه در همین رابطه به ذکر یک نمونه می‌پردازد و می‌نویسد: چندی پیش، به دستور رییس کل بانک مرکزی قرار بود ۳۵۰ بازرس از سوی این بانک، فعالیت‌های برخی از بانک‌ها و مؤسسات مالی را بررسی کنند، اما با کارشکنی‌هایی که صورت گرفت، این موضوع منتفی و طرح بازرسی که از یک بانک خصوصی آغاز شده بود، به دلیل به خطراتدان منافع باند انحرافی و آشکار شدن احتمالی بسیاری از تخلفات

جدول اختلاس‌های بزرگ در کشورهای جهان و نسبت آنها با تولید ناخالص داخلی این کشورها*

کشور	تولید ناخالص داخلی (GDP)	رقم اختلاس مالی	نسبت اختلاس به GDP (درصد)
ایالات متحده آمریکا	۱۴۶۰۰۰۰	۶۵۰۰۰	۰/۴۵
اندونزی	۶۹۵۰۰۰	۳۵۰۰۰	۵/۰۳
کنگو	۱۱۸۰۰	۱۲۰۰۰	۱۰۱
فیلیپین	۱۸۹۰۰۰	۱۰۰۰۰	۵/۲۹
ایران	۳۴۰۰۰۰	۱۷۰۰	۰/۵۱
فرانسه	۲۵۰۰۰۰۰	۴۰۰	۰/۰۱۶
بریتانیا	۲۲۵۰۰۰۰	۲۵	۰/۰۰۱۱

*همه ارقام به میلیون دلار می‌باشند.

**براساس گزارش صندوق بین‌المللی پول ۲۰۱۰/منبع: پایگاه خبری تحلیلی تازه

گزارش دیوان محاسبات به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی حاکی از آن است که بخش بزرگی از درآمدهای وزارت نیرو به جای پرداخت بدهی‌های این وزارتخانه، صرف پرداخت یارانه نقدی شده است.

در بانک‌های منتسب به این گروه متوقف شد.

بدیهی است که رسانه‌های دیگر، به ویژه مطبوعات و سایت‌های اینترنتی هم به فراخور حال و ذوق خود به تشریح و تقبیح این رویداد پرداختند و یکی از آنها هم (روزنامه شرق) ۶ مهرماه (۱۳۹۰) برای نشان دادن شدت قبح و زشتی این رویداد، به رتبه‌بندی تخلفات و اختلاس‌های بزرگ در سراسر جهان و تعیین جایگاه جهانی این اختلاس بزرگ در ایران پرداخت.

با حساس شدن مجلس شورای اسلامی نسبت به موضوع، کار بالا گرفت و عده‌ای از مقامات اقتصادی و بانکی کشور به یک جلسه غیرعلنی در مجلس شورای اسلامی فراخوانده شدند و توضیحات و گزارش‌هایشان شنیده شد. دکتر احمد توکلی، نماینده مردم تهران، در این رابطه گفت: این رسوایی بزرگ و دهشتناک، کاری با اعتماد مردم کرد که قابل بیان نیست. وی سپس در واکنش به توضیحات رییس کل بانک مرکزی گفت: آقای بهمنی می‌گوید که ما علم غیب نداشتیم، معلوم است که شما علم غیب نداشتید، اما قانون به این خاطر نظارت را واجب کرده است که برای شما کشف غیب کند. وقتی مکاتبات راجع به جواز بانک آریا، در همان روز استعمال بلافاصله به وسیله مدیر کل ... پاسخ داده می‌شود، چه کسی مسوول است؟ دکتر توکلی آنگاه یک جمله تاریخی گفت که به تیر اول بسیاری از روزنامه‌ها و سایت‌ها مبدل شد: خودکشی پیشکشستان، استعفا بدهید و بروید!

یکی دیگر از نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی که برخورد صریحی با موضوع اختلاس‌ها داشت، نورالله حیدری وستایی بود. وی که از جمله نمایندگان اصولگرای مجلس به شمار می‌آید، ضمن اشاره به گفته رییس جمهور که دولت خود را پاکترین دولت در طول تاریخ خوانده بود، گفت: اگر دولت نهم تا حدودی پاک بوده و این مسایل در مورد دولتمردانش مطرح نبود، از اواخر دولت نهم و در دولت دهم وضعیت به کلی تغییر کرده و قضایایی پدید آمده است که ایشان خبردار نیستند و چون این قضایا را نمی‌داند، اظهار می‌کند که دولت ما پاک است!

علی مطهری، نماینده دیگر تهران در مجلس شورای اسلامی نیز از همین زاویه به موضوع نگریست و با اشاره به شعارهای رییس جمهور درباره مفاسد اقتصادی گفت: اگر دولت احمدی‌نژاد پاکترین دولت در طول تاریخ است، پس فاسدترین دولت کدام دولت و با کدام کار کرد می‌تواند باشد؟ قدرت الله علیخانی، عضو فراکسیون اصلاح‌طلبان مجلس هم طی یادداشتی به نقش و کارکرد مطبوعات در جلوگیری از اینگونه جرایم توجه کرد و نوشت: رسانه‌ها باید آزاد باشند تا تخلفاتی را که می‌بینند، بیان کنند و با مردم در میان بگذارند تا مسوولان خودشان را جمع و جور کنند و مشکلاتی مانند آنچه در مورد پرونده ۳۰۰۰ میلیارد تومانی رخ داد را کمتر شاهد باشیم.

موسی‌الرضا ثروتی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه نیز وقوع اختلاس ۳۰۰۰ میلیارد تومانی را آسیبی بزرگ و سنگین برای اقتصاد کشور دانست و گفت: مطمئناً اینگونه آسیب‌های بزرگ به یکباره رخ نمی‌دهد، یعنی جرم در طول

سالیان زیاد تکرار شده و چون هیچ‌کس یا نهادی جلوی این تخلفات را نگرفته، به مرور زمان به یک اختلاس بزرگ تبدیل شده است.

غلامرضا اسداللهی، عضو کمیته بررسی کننده اختلاس ۳۰۰۰ میلیارد تومانی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی هم به ضعف نظام نظارتی پرداخت و گفت: تخلفات عدیده‌ای در جریان اختلاس ۳۰۰۰ میلیارد تومانی صورت گرفته و دستگاه‌های نظارتی در این زمینه عمل نکرده‌اند و نظارت‌های درون سیستمی کم بوده است.

از جمله صاحب‌نظرانی که درباره این رویداد زشت به اعلام موضع و اظهار نظر پرداخت، آیت‌الله صافی گلپایگانی بود. وی در جریان دیدار با جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی،

به گفته رییس سازمان بازرسی کل کشور، تخلفات و مفاسد مالی اخیر، از جمله اختلاس‌های مکرر در نظام بانکی، به علت بی‌توجهی رییس جمهور و هیأت دولت به گزارش‌های این سازمان است.

به عقیده آیت‌الله
صافی گلپایگانی،
اگر نمایندگان از روز
نخست در خصوص
برخی از انحرافات
تذکر می‌دادند و
محکم در برابر این
کار می‌ایستادند،
هرگز چنین اختلاس
بزرگی روی نمی‌داد.

و می‌گوید: مبنای اقتصادی فساد، اساساً و بلکه منحصرأً ضعیف بودن بخش خصوصی در اقتصاد و سست بودن بنیان‌های مالکیت است... و هر گونه قانون‌گذاری در زمینه مهار فساد در اقتصاد دولتی، نوعی نقض غرض است.

آلبرت بغزیان - اقتصاددان - در این باره گفت: روزنه‌هایی که در قوانین وجود دارد، باعث شده است که دست‌ها برای سوء استفاده مالی باز بماند. بیژن صفوی، رییس پژوهشکده اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی هم به ضعف و ناکارایی قوانین اشاره کرد و گفت: خلأ قانونی که در سیستم بانکی وجود دارد، یکی از عوامل بروز اختلاس است. عادل پیغامی، عضو هیأت علمی دانشگاه امام صادق (ع) هم با اشاره به عملکرد ضعیف بانک مرکزی، گفت: مجموعه دخالت‌های نظام سیاسی و قدرت و هم‌چنین وزارت اقتصاد یا فشارهایی که از بیرون به بانک مرکزی وارد می‌شود، آن را ضعیف‌تر ساخته است. سعید لیلاز، کارشناس اقتصاد هم نوشت: تا زمانی که ملاک قانون و اجرایی شدن آن، میزان رفاقت برخی سیاستمداران با یکدیگر است، تا زمانی که دستگاه‌های

از وقوع این رویداد اظهار نگرانی عمیق کرد و گفت: این اختلاس، نقص بزرگی برای دولت و جامعه ما به شمار می‌آید، زیرا براساس آیین اسلام، حتی مصرف یک ریال از بیت‌المال هم جواب دارد، چه رسد که ۳۰۰۰ میلیارد تومان اختلاس شود. وی سپس به وظیفه نظارتی و هدایتی قوه مقننه استناد کرد و یادآور شد: اگر نمایندگان از روز نخست در خصوص برخی از انحرافات تذکر می‌دادند و محکم در برابر این کار می‌ایستادند، هرگز چنین اختلاس بزرگی روی نمی‌داد.

کارشناسان و صاحب‌نظران اقتصادی هم بیکار ننشستند و به تشریح ابعاد گوناگون موضوع پرداختند. یکی از این صاحب‌نظران، دکتر محمود جامساز بود که به یکی از ریشه‌های اصلی فساد اشاره کرد و نوشت: نطفه این کانون‌ها با اتکا به روابط غیر رسمی در بستر اقتصاد و بوروکراسی دولتی منعقد می‌شود و از ابزارهای دولتی در جهت تقویت آنها استفاده می‌شود و در نتیجه، کل اقتصاد تحت تأثیر آثار موج وار و مخرب آنها قرار می‌گیرد.

دکتر محمود صدری هم ریشه‌های بروز تخلفات و فسادهای مالی را در ضعف مبانی اقتصادی و حقوقی می‌داند

به گفته عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس، اینگونه آسیب‌های بزرگ به یکباره رخ نمی‌دهد، یعنی جرم در طول سالیان زیاد تکرار شده و چون هیچ‌کس یا هیچ نهادی جلوی این تخلفات را نگرفته، به مرور زمان به یک اختلاس بزرگ تبدیل شده است.

بازرسی کل کشور هم درباره گشوده شدن پرونده‌های تخلفات فراوان به دولت هشدار داد. رییس این سازمان هم تصریح کرد که تخلفات و مفاسد مالی اخیر، از جمله اختلاس‌های مکرر در نظام بانکی، به علت بی‌توجهی رییس جمهور و هیأت دولت به گزارش‌های این سازمان است.

استعفا و عزل

در حالیکه افشای مداخله مقامات دولتی در وقوع بزرگ‌ترین کلاهبرداری تاریخ ایران، گره ماجرا را کورت‌تر می‌کرد، عملیات مدیریت بحران آغاز شد و برجسته‌ترین فرایند این رویکرد هم استعفای مدیرعامل بانک ملی ایران از یک طرف و عزل مدیرعامل بانک صادرات از طرف دیگر بود، فرایندی که با دستگیری برخی از عوامل دخیل در ماجرا و عزل برخی دیگر همراه شد و با فرار و ناپدید شدن مدیرعامل بانک ملی، ابعاد تازه‌ای پیدا کرد.

دو کلاه گشاد

ماجرای هم چنان ادامه دارد، چون ریشه فساد هنوز در آب است و از آبشخورهای پنهان سیراب می‌شود، اما تا همین جا معلوم شده است که بازنده نهایی سیستم بانکی است و دو کلاه گشاد بر سرش گذاشته‌اند: اولاً، منابعش را غارت

نظارتی و مدیریتی مانند سازمان برنامه‌ریزی و مدیریت یکباره منحل می‌شوند، تا زمانی که دولت بودجه را همچون کیسه‌ای مملو از اسکناس می‌بیند که هرگاه و هرکجا خواست یا توانست، می‌تواند آن را هزینه کند، در امان ماندن از گزند اختلاس گران کمین کرده بعید است.

تعیین ناظر ویژه

بدین ترتیب، ابعاد افشاری‌ها و اعتراض‌ها و انتقادات به خوبی گسترده شد و حضور قوه قضاییه را ضروری ساخت. بنابراین، رییس قوه قضاییه در آغاز محسنی اژه‌ای، دادستان کل کشور را به عنوان مسوول نظارت بر رسیدگی به پرونده اختلاس معرفی کرد و به تدریج این کلاهبرداری به بزرگ‌ترین چالش مدیران اقتصادی کشور تبدیل شد و آشکار گردید که نمی‌توان جریان کلاهبرداری و اختلاس را به بانک صادرات و مدیریت آن محدود کرد. وی سپس با تأکید بر اینکه هیچ‌یک از مسوولان و ارکان قوه قضاییه هیچ تردیدی در این جهت ندارند که این پرونده باید به سرانجام عادلانه و قانونی برسد، گفت: مطمئنم با قاطعیتی که دستگاه قضایی دارد و قوای دیگر هم همراهی کرده‌اند، نسبت به این پرونده و موارد مشابه آن قاطعانه رسیدگی خواهد شد... و مردم ما مطمئن باشند که ذره‌ای از حقوق آنها کوتاه نخواهیم آمد. در همین راستا، سازمان

گفته شده است که اختلاس کننده جنجالی، همان خریدار اتومبیل قدیمی رییس جمهور بوده است!

کرده‌اند؛ ثانیاً، آبرویش را برده‌اند. این بی‌آبرویی در قالب طنز و کنایه آشکار می‌شود: یکنفر برای کسب درآمد ۳۰۰۰ میلیارد تومانی دستورالعمل صادر می‌کند، آنهم دستورالعملی بدون زحمت، بدون درد و با موفقیت تضمینی! دیگری محاسبه می‌کند که اگر حقوق ماهانه کوروش کبیر ۱۰۰ میلیون تومان می‌بود، جمع حقوقش در ۲۵۰۰ سال گذشته دقیقاً معادل مبلغ کلاهبرداری مزبور می‌شود، و نفر سوم هم به نقل خاطرهای از رییس صنف بنگاهداران املاک پرداخت. این رییس تعدادی تلویزیون مدار بسته را در اتاق‌ها نصب کرده بود تا بر کلیه عملیات کارکنانش نظارت داشته باشد و از وقوع مفسده جلوگیری کند. وی بعد از برقراری سیستم‌های نظارتی مزبور گفت: اتفاقاً چند روز پیش دیدم که یکی از کارمنداها از یکی از ارباب رجوع سکه گرفت. بلافاصله هر دو طرف راشی و مرتشی را صدا کردم و ضمن مؤاخذه شدید، گفتم: در اینجا ما ده نفر هستیم و آبرو داریم. این چه کاری است که شما به طور پنهانی می‌کنید و آبروی همه را می‌برید؟ طرف راشی هم رفت و فردا آمد و به همه ده نفر مزبور سکه داد! تازه، آن وقت فهمیدم که دوربین‌های مداربسته در بلاد ما به چه کار می‌آیند!

ابعاد تازه‌ای از تخلفات

در حالی که توفان افشاگری‌ها ادامه داشت و به تدریج نمونه‌های دیگری از رسوایی‌ها و بی‌تدبیری‌های مسوولان آشکار می‌شد، ضربه دیگری به دولت وارد آمد و آنهم انتشار گزارش دیوان محاسبات به کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی و افشای ابعاد تازه‌ای از تخلفات و برداشت‌های غیرمجاز دولت برای پرداخت یارانه نقدی به مردم بود. این گزارش حاکی از آن است که:

- بخش بزرگی از درآمدهای وزارت نیرو به جای پرداخت بدهی‌ها، به نحو غیرقانونی صرف پرداخت یارانه‌ها شده است.

- در سال ۸۹ معادل ۲/۹ میلیارد دلار از کل صادرات نفت برخلاف قانون هدفمندی یارانه‌ها، به حساب یارانه‌های مردم ریخته شده است.

- مبلغ ۵۵۴ میلیون دلار از محل صادرات گاز به ترکیه و ۵۶ میلیون دلار از محل صادرات دیگر فراورده‌های نفتی، به صندوق توسعه ملی واریز نشده است.

- درآمدهای دلاری حاصل از صادرات نفت و فراورده‌های آن برخلاف حکم قانون بودجه، به حساب‌های شرکت ملی نفت ایران در خارج از کشور واریز شده است.

- مطالبات ایران از هند از بابت فروش نفت خام، به جای اینکه به کشور بازگردد و منشا تولید و ایجاد اشتغال در کشور شود، در هند سرمایه‌گذاری شده و موجبات افزایش اشتغال و تولید در هند را فراهم کرده است!

درخواست بررسی تخلفات دولت در اختلاس اخیر

یکی دیگر از نقش‌آفرینی‌های مجلس در قبال این

طنز گوگلی، یکی از بازتاب‌های جهانی کلاهبرداری بزرگ.

عضو کمیته بررسی
کننده اختلاس
۳۰۰۰ میلیارد
تومانی در مجلس
شورای اسلامی
هم به ضعف نظام
نظارتی پرداخته
و تأکید کرده است
که دستگاه‌های
نظارتی در این زمینه
عمل نکرده‌اند و
نظارت‌های درون
سیستمی کم بوده
است.

رسوایی بزرگ، واگذاری مسوولیت رسیدگی به سوء استفاده‌های بانکی به کمیسیون اصل ۹۰ بود. به دنبال این تصمیم، یازده نفر از نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی طی نامه‌ای به شرح زیر از رییس و هیأت رییس مجلس درخواست کردند که مقادیر ماده ۲۳۳ آیین‌نامه داخلی مجلس درباره رییس جمهور، رییس بانک مرکزی و مسوولان دولتی مرتبط با این پرونده اعمال شود. متن این نامه چنین است: رسوایی مالی اخیر که تعداد زیادی بانک دولتی و خصوصی درگیر آن بوده‌اند، ضربه سختی به اعتماد مردم به نظام بانکی و اداری کشور وارد کرده است. بی‌شک بررسی بیطرفانه و دقیق این فاجعه و کشف عوامل تعیین کننده در پیدایش آن و گزارش نتایج به مردم، می‌تواند از ابعاد این بی‌اعتمادی بکاهد و رسیدگی قضایی را تسهیل نماید.

بررسی‌های مقدماتی نشان می‌دهد که برخی از مقامات قوه مجریه برخلاف قانون، حمایت‌هایی اعمال کرده‌اند، برخی مسوولان بانکی بدون صلاحیت بکار گمارده شده‌اند

مجموعه دخالت‌های
نظام سیاسی و قدرت
و همچنین وزارت
اقتصاد یا فشارهایی
که از بیرون به بانک
مرکزی وارد می‌شود،
آن را ضعیف‌تر
ساخته است.

را اعلام نمایند، موضوع بلافاصله از طریق هیأت ریسه جهت رسیدگی به کمیسیون ذی‌ربط ارجاع می‌گردد. کمیسیون حداکثر ظرف مدت ده روز موضوع را رسیدگی و در صورت وارد بودن با اظهار نظر صریح، گزارش خود را از طریق هیأت ریسه به مجلس ارائه می‌دهد.

تبصره ۱- چنانچه نظر مجلس بر تایید گزارش باشد، موضوع جهت رسیدگی به قوه قضاییه و سایر مراجع ذی‌صلاح ارسال می‌شود تا خارج از نوبت و بدون تشریفات دادرسی رسیدگی نمایند.

تبصره ۲- در صورتی که مجلس در مورد رییس جمهور یا هر یک از وزیران سه نوبت رأی به وارد بودن گزارش بدهد، طرح استیضاح در صورت رعایت مفاد اصل هشتم و نهم قانون اساسی در دستور کار مجلس قرار خواهد گرفت.

اگر چه پیگیری این نامه به دلایلی ناروشن و پراپه‌ام متوقف شد، ولی حکایت همچنان باقی است و با وجود برخی تمهیدات برای جمع کردن دامنه بحران، به نظر می‌رسد که توفان کذایی کماکان در حال افشاگری است و معلوم نیست که چند نفر قربانی خواهد داشت و انرژی‌هایش در کجا به پایان خواهد رسید، اما تردید نیست که سرپوش گذاشتن بر این رسوایی، مشکلات را چندبرابر می‌کند و به طور ضمنی مجوز و مشوقی خواهد بود برای ادامه این گونه تخلفات، در حالیکه مجازات اختلاس گران، به ویژه همراه با افشاگری و بالا بردن هزینه‌های اجتماعی سوء استفاده و تخلف، درس عبرتی خواهد شد و اثربازدارندگی خواهد داشت.

و نظارت قانونی بر عملیات بانکی تعمداً یا از سر بی‌مسئولیتی یا ندانم کاری اعمال نشده است.

احتمال زدوبندهای کثیف نیز بین صاحبان قدرت و ثروت وجود دارد. چون در فرایند این امر احکام متعددی از قوانین ذی‌ربط، از جمله قانون اداره امور بانک‌ها مصوب ۱۳۵۸، قانون تسهیل اعطای تسهیلات بانکی مصوب ۱۳۸۶، قانون اساسنامه سازمان حسابرسی مصوب ۱۳۶۶، قانون برنامه و بودجه مصوب ۱۳۵۱ و قوانین برنامه چهارم و پنجم توسعه، توسط رییس جمهور و رییس دفتر ایشان، رییس کل بانک مرکزی و قائم مقام وی، وزیر امور اقتصادی و دارایی و برخی دیگر از مسوولان زیرمجموعه دولت، نقض شده یا نادیده گرفته شده است، اما امضاکنندگان ذیل خواهان اعمال ماده ۲۳۳ در این باره هستیم.

امضاکنندگان: ۱- حسین نجابت (تهران) ۲- احمد توکلی (تهران) ۳- الیاس نادران (تهران) ۴- علی زاکانی (تهران) ۵- پرویز سروری (تهران) ۶- حمیدرضا فولادگر (اصفهان) ۷- جواد جهانگیرزاده (ارومیه) ۸- نادر قاضی‌پور (ارومیه) ۹- محمد دهقان (طرقبه و چناران) ۱۰- امین حسین رحیمی (ملایر) ۱۱- سیدحسین دهدشتی (آبادان)

گفتنی است که ماده ۲۳۳ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی بدین قرار است: هرگاه حداقل ده نفر از نمایندگان و یا هر کدام از کمیسیون‌ها، عدم رعایت شئون و نقض یا استتکاف از اجرای قانون یا اجرای ناقص قانون توسط رییس جمهور و یا وزیر و یا مسوولان دستگاه‌های زیرمجموعه آنان

مدیران محترم روابط عمومی بانک‌ها

انعکاس اخبار بانکداری اسلامی، اولویت ماست.
شما هم می‌توانید با ارسال خبر دستاوردهای
خود در حوزه بانکداری اسلامی، در این صفحات
حضور یابید.

مجله بانک و اقتصاد